

Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

7 Ekim 2023
Sayı: 294

Fiyatı: 2 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Krizlerin ve savaşların yaratıcısı kapitalizme karşı

Yaz ve tatiller başımızdan aşan, biriken sorunları ortadan kaldırmıyor. İklim, kriz ve savaş : Bakışlar nereye çevrilirse çevrilsin, bir felaket seneryosunun film çekimlerinin içinde bulunuluyormuş izlenimi ediniliyor.

Gece de düşmeyen hava sıcaklıklarının artışından, dünyanın en zengin ülkesi Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) bir eyaleti olan Hawai'de yüzden fazla kişinin hayatını kaybetmesine neden olan devasa yangınlara kadar, dramlar zincirleme birbirlerini izliyor. İspanya'da olduğu gibi Kanada'da da, on binlerce insan her şeyini kaybetti ve ilerleyen alevlerden kaçmak zorunda kaldı. Tekrarlanan ve daha da kötüleşen bu felaketler, özel kâr odaklı bu ekonominin yıkıcı anarşisi tarafından yaratılan sorunları çözmekte yeteneksiz ve aciz olan kapitalizmin çıkmazını, çikışsızlığını gösteriyorlar.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

Sınıf Mücadelesi, işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.

Sınıf Mücadelesi, insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.

Sınıf Mücadelesi, kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.

Sınıf Mücadelesi, sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.

Sınıf Mücadelesi, tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.

Sınıf Mücadelesi, uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.

Sınıf Mücadelesi'nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir: Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdır; enternasyonalist komünisttirler.

Başyazının devamı:

Buna tüm dünyada artan savaş gerilimi de ekleniyor. Bir buçuk yıl önce başlayan Ukrayna Savaşı'nın en az yarım milyon kurbana yol açtığı söyleniyor. Putin'in zorlamalarına, suistimallerine, Zelenskiy'nin aylarca sürebileceği uyarısında bulunduğu, karşı saldırı girişimiyle cevap veriliyor. Savaşın şiddetlenmesinde yeni bir adım daha atan Batılı güçler, ona savaş uçakları sözü veriyor. Onlar için bir yandan cephaneliklerini sahada deneyip, diğer yandan da kan bedelini ödemedi Putin'le yüzleşmelerini, ona göğüs germelerini sağladığı sürece, savaşın çıkmaza girmesinin ve ölü sayısının artmasının bir sakıncası bulunmuyor.

Afrika'da, halkın silahlı cihatçı çetelerin ellerinde çeşitli istismlara ve kötü uygulamalara maruz kaldığı, acı çektiği Sahel bölgesinde, özellikle de generallerin Nijer'deki darbesinin ardından kriz daha da kötüleşmekle tehdit ediyor. Fransız ve Amerikalı yöneticiler, bir askeri müdahale tehdidinde bulunmak için, komşu Afrika devletlerinden oluşan koalisyon olan Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu'nun arkasına saklanıyorlar. Bu iki büyük güç, kendi kapitalistlerinin çıkarlarını savunmak için, her biri kendi takvimine ve aralarındaki rekabete göre her şeyi yapmaya hazır bulunuyorlar.

Macron, « Nijer'de hukuk Devleti'ni » yeniden kuracağını iddia ediyor. Ne yalan ama ! Onun tahammül edemediği şey yerine geçtikleri yolsuzluğa batmış, yozlaşmış hükümetle aynı kalıptan çıkan darbecilerin, ona kafa tutuyormuş, karşı çıkıyormuş gibi davranmaları. Bugün Fransız emperyalizmini kınayan bu darbeciler, belki yarın onunla ya da onun Amerikalı rakibiyle bir anlaşmaya varacaklardır. Ancak şu ya da bu tarafın hesapları ve çıkarları ne olursa olsun, Nijer halkı büyük bir bedel ödüyor. Halk kitleleri, fiyatların yükselmesine ve gıda ve ilaç kıtlığına yol açan ekonomik yaptırımlardan büyük oranda etkileniyor. Dünyanın en yoksulları arasında yer alan bu ülkenin nüfusu için, bu daha şimdiden bir ölüm cezası anlamına geliyor.

Emperyalist güçler, her yerde, dünyayı kendi arkalarında savaş düzenine sokmaya çalışıyorlar. Biden, 18 Ağustos'ta, askeri işbirliklerini güçlendirdiklerini duyurmak için, Japonya ve Güney Kore yöneticilerini bir araya getirdi ve üç ülkenin « bölgedeki güvenlik » için, Çin ve Kuzey Kore'ye karşı, birleşik bir blok oluşturacağını ileri sürdü. ABD silahlı kuvvetleri güncel durumda şimdiden bölgede hazır bulunuyor. Ancak ABD, Japonya ve Güney Kore halklarına kendi arkasında yer almaları gerektiğini hatırlatıyor.

Başta ABD olmak üzere emperyalistler, böylece güçlerini göstererek, dünya üzerindeki hakimiyetlerini daha iyi garantilemek ve Çin'in yükselişini engellemek için dünyayı genel bir savaşa hazırlıyorlar. Ekonomik savaş, kısacası topyekün savaşa yol açıyor ve bu onların dünya düzenlerini korumalarının bedelini oluşturuyor.

Özgürlükleri ve demokratik değerleri savunmak adına, kendi çıkarları için bir savaşta gelecekteki kurbanlar olarak nüfuslarını kaydettiklerini iddia ediyorlar. Onların yalanlarına kapılmayalım!

Macron 413 milyarlık askeri bütçesini böyle meşrulaştırıyor. Ülke henüz bomba altında değil ama savaşın maliyet faturası şimdiden işçi sınıfına sunuldu. Dassault, Thales ve diğer büyük gruplar da dahil savaş ekonomisinin kralları ellerini ovuşturken ve rekor düzeyde kârlar kaydederken, popüler mahallelerde temel ihtiyaçların yokluğu sıkıntısı çekiliyor. Hazırladıkları kirli savaşa tek bir kuruş bile harcanmamalı! Nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak için, ölüm tüccarlarının milyarlarına el konulması gerekiyor!

Bu para, örneğin konut yapmak için gerekli olacak. 3 kişinin ölümüne neden olan Paris banliyösü l'Ile-Saint-Denis'de bir HLM binasında (Sosyal Konut) meydana gelen yangın bunun acımasız bir hatırlatıcısı oldu. İşçilerin ve bölgede yaşayanların kontrolü altında, savaş vurguncularının parası, diğer ailelerin kötü barınma nedeniyle ölmesini önlemek için, milyonlarca düzgün ve uygun fiyatlı evlerin inşasında kullanılmalı.

Emekçiler olarak bizlerin çıkarları, sömürücülerin çıkarlarının tam tersini oluşturuyor. Dünyanın barbarlığa sürüklenmesini, batmasını önlemek için onların egemenliğine karşı savaşmak gerekiyor. (23.08.23)

Emekçinin Gündemi

14-28 Mayıs seçimlerinden sonrasındaki feci hayat pahalılığının tepkileri

14-28 Mayıs seçimlerinin sonrasında hayat pahalılığının zirve yapması yaşam şartlarını o kadar çok etkiledi ki, emekçilerin ve yoksulların neredeyse tümü eski hayat şartlarını bile sürdüremez hale gelmekle birlikte, artık ay sonunu getirebilmeleri bile mümkün görünmüyor.

Tabii ki doğal olarak işçi sınıfı içerisindeki bu duruma karşı tepkileri hem dile getirmek, hem de yatıştırmak için başta DİSK, KESK ve hatta bazı iktidar yanlısı sendikalar bile « protesto bildirimleri » hazırlayıp, « protesto eylemleri » düzenlediler. Bunların başında 27 Temmuz'da önemli büyük kentlerde DİSK'in bir günlük eylemleri ve KESK'in 1 Ağustos'daki protestolarını, Temmuz ayı sonunda İzmir'de Demiryol-İş sendikasının gerçekleştirdiği 2 günlük grev eylemleri ön plana çıktı. Ama tabii ki işçi sınıfının tepkileri sadece ön plana çıkan bu eylemlerle sınırlı değildir.

DİSK'in ülke çapındaki bir günlük eylemleri

DİSK üyesi işçiler, 27 Temmuz günü « zamlar geri alınsın », « ranttan ve kârdan daha fazla vergi alınsın »

sloganlarıyla İstanbul, Akdeniz, Çukurova, Diyarbakır, Ege, Eskişehir, Güney Marmara, İç Anadolu, Karadeniz, Kayseri, Kocaeli ve Trakya'da yaptıkları açıklamalarda, zamlara ve vergi adalesizliğine tepki gösterdiler.

Yapılan eylemlerde talepler şöyleydi:

- 1- KDV, ÖTV gibi adaletsiz dolaylı vergiler düşürülsün
- 2- Gelir vergisi: tarife ilk dilim oranı ücretlilerden düşürülsün
- 3- Vergi tarife dilimleri artırılsın
- 4- Ücretlerden ve tüketilenlerden değil, kârdan ve ranttan daha fazla vergi alınsın. Az kazananın az, çok kazananın çok vergi ödediği bir vergi düzeni kurulsun.
- 5- En düşük emekli aylığı asgari ücret düzeyine çekilsin ve tüm emekli aylıkları bu oranda artırılsın
- 6- İşçi sınıfının yaşadığı gelir kaybını telafi etmesinin en önemli yolu, sendika ve grev hakkıdır. Bu hakların önündeki tüm engeller kaldırılınsın.

Tabii ki böyle güzel ve de sınırlı laflar ne hükümeti ne de patronları korkutuyor ve de onlara geri adım attırıp emekçilere normal bir yaşam hakkı sağlıyor !

Evet gelinen aşama, işçi sınıfı için çok vahim ve dayanılmaz. İşçi sınıfı dağınık bir şekilde, temel haklarını bile alamıyor. Hep birlikte hareket edip toplu üretimden gelen gücünü kullanmazsa da, ne hükümete ne de patronlara geri adım attırabilecek.

Sağlık emekçilerinin eylemleri

Sağlık emekçileri, 1 Ağustos'ta toplu iş sözleşmeleri görüşmeleri öncesinde, başta İstanbul, İzmir, Adana gibi büyük kentler olmak üzere bir çok kentte yaptıkları eylemlerle seslerini duyurmaya çalıştılar. Ekonomik krizin sağlık emekçilerini de derinden etkilediğini söyleyen sağlık emekçileri temsilcisi yaptığı açıklamada sorunlarını özetledi : « Her geçen gün biraz daha yoksullaşıyoruz..., özellikle de artan hayat pahalılığı, neredeyse maaşımızla eşitlenen ev kiralarını ve çocuklarımızı bıraktığımız kreş ücretlerini ödemek için ek iş yapmak zorunda bırakılıyor... »

Evet bu iki örneğin de gösterdiği gibi emekçiler « yeter artık » diyerek harekete geçmeye hazırlar. O halde sendikalar, eylemleri birlikte düzenlemek için neyi bekliyorlar ? (02.08.23)

Enflasyon tabaklardaki kırıntılara da göz dikti

Açıklanan Eylül ayı enflasyon verileri ekonomik durumun gerçekliğini bir defa daha ortaya koydu. Artık hükümet bile bu gerçekliği saklıyamıyor. Gerçek rakamları saklayarak enflasyonu yüzde 10'lar civarında tutmaya çabalayan, ve kitlelere sürekli sabırlı olmayı, yüzde 10'u geçmeyecek daha düşük rakamlara kısa zamanda dönüleceğini söyleyen, sanki 20 yıldan fazla bir süredir iktidarda değilmiş gibi sabırlı olmayı öneren Erdoğan ve hükümetinin, biraz da kendilerini aklama aracı olarak kullandıkları Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Eylül ayı enflasyonunu tüm çabalarına rağmen yüzde 61.753 olarak açıklamak zorunda kaldı. Buna göre geçen ay Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ise yüzde 4.75 arttı.

Halbuki gerçeklik ve insanların gerçek yaşamlarında hissettikleri enflasyon bundan çok daha farklı. Enflasyon Araştırma Grubu'nun (ENAG) verilerine göre ise, geçen ay TÜFE yüzde 6.24 oranında arttı, yıllık enflasyon yüzde 130 olarak gerçekleşti.

Ekonomistler TÜFE'deki yüzde 4.5'lük artışın nüfusun büyük çoğunluğunda olumsuz bir biçimde hissedilmediğini doğruluyorlar. Doç. Dr. Baki Demirel, « *Yoksulun*

enflasyonu elbette daha yüksek ve ENAG ile fark hala 2 katı kadar» dedi. Ekonomist Oğuz Demir, yaptığı değerlendirmede, eğitim harcamalarındaki artışa dikkat çekti. Demir, « *Aynı sarmalın içindeyiz. Talebi yakalayan zammı yapıyor. Eylül ayında sıra eğitime gelmişti. Alt endekste yüzde 30'un üzerinde fiyat artışı var. Yıllık artış ise yüzde 80 !* » dedi.

Ekonomist Mustafa Sönmez, yıl başında en yüksek harcama grubunun lokanta-otel olduğunu vurguluyor ve « *Bunun da ağırlığı lokanta, büfe vb yerlerle, yani sonuçta gıda ile ilgili. Gıda, tarımsal üretim arzı artırılmadıkça yüksek enflasyondan kurtulmak mümkün değil* » diyor.

Sosyal güvenlik uzmanı Özgür Erdursun ise emekli aylıklarına Temmuz ayında yapılan yüzde 25'lik zammın 3 ay içerisinde eridiğini söyledi. Erdursun, « *3 aylık enflasyon %25. Ekim ayında emekli aylıklarına eşit oranda artış olması gerekiyor. Bu emekli aylıklarıyla emeklileri huzur evleri dahi kabul etmiyor* » diye belirtti.

TÜİK'in diğer verilerine göre Türkiye'de 12 milyon insan yoksul, 37 milyon et yiyemiyor, 17 milyon ısınma ihtiyacını karşıyamıyor, 50 milyon kredi borcuyla boğuşuyor. Yani gerçeklerin üzeri

örtülemiyor. Devlet kurumu TÜİK bile, itiraf yapmak orunda kalıyor.

Asgari ücretin 11 bin 402 lira olduğu bu ülkede, Birleşik Metal İş Sınıf Araştırmaları Merkezi (BİSAM) geçtiğimiz ağustos ayında açlık sınırını 12 bin 34 lira, yoksuluk sınırını ise 41 bin 626 lira olarak açıklamıştı. Yine araştırmacılar 4 kişilik bir ailenin aylık giderli için yaklaşık 40 bin liranın gerekli olduğunu söylüyorlar. Tüm bu verilere göre, çalışanların ücretlerinin, emeklilerin maaşlarının ve geliri olmayanlara verilen asgari yardımların yeniden belirlenmesi gerekiyor. Başka bir deyişle, gelirleri enflasyona göre yeniden ayarlayan Eşel Mobil sisteminin uygulanması zorunluğu ortaya çıkıyor. Ancak tabii ki bunu varolan hükümetten beklemek naiflik, büyük bir aptallık olur. Bu ancak işçi sınıfı temelinde kurulacak olan sosyalist ve komünist bir toplumun yönetiminden beklenebilir! O halde kolları sıvamanın zamanı çoktan gelmiş bulunuyor...

(06.10.2023)

Siyasetin Gündemi

Muhalefet ! Millet İttifakı ile CHP'nin 2015 seçimlerinden bu yana uyguladıkları siyaset !

Son 14-28 Mayıs genel seçimlerinde, Millet İttifakı'nın ve özellikle de CHP'nin «kesin kazanınız», « zafer çantada keklik » gibi tavırlarıyla, kitleleri ve özellikle de AKP peşinden giden yoksulları ve emekçileri kazanmak için en küçük bir katkıda bulunmadan seçimleri kaybetmelerinden sonra, aydınlar arasında ve sol kesim içerisinde yoğun tartışmalar başladı, halen de devam ediyor.

Bazı gazeteciler ve aydınlar, muhalefetin ve özellikle de CHP'nin 2015 yılındaki seçimlerde, AKP'nin seçimleri aşikâr bir şekilde kaybetmesinin üzerine gitmeden, sonuçları « tartışmasız bir şekilde AKP kazandı » diye kabul etmeleri, bugün daha da ön plana çıkarılmaya çalışılıyor... Bu konuda, aslında son 14-28 Mayıs seçimlerinden de önce birçok aydın ve gazeteci, Muhalefet ve özellikle de CHP'nin siyasetinin yanlış olduğunu, bu siyasetin kitlelerin çıkarlarını savunmadığını ileri sürüyorlardı hâlâ da buna devam ediyorlar.

Bazı hatırlatmalar: 2002 yılında bizler hırsız değiliz, bizler halka hizmet edecek olan « dürüst » siyasetçileriz ninnileriyle iktidara gelen AKP hükümeti, 2012'den itibaren hızlı bir şekilde, onların da diğer siyasetçilerden hiç de farklı olmadığını ortaya çıkmasıyla, büyük bir yıpranma yaşadı ve kitleler onların da kitlelerin hizmetinde olmadığını, zenginlerin hizmetinde olduğunu,

onların da iktidar koltuklarını kullanıp nasıl kendilerinin ve çevrelerinin ceplerini doldurdukları, servetler edindiklerini gördü. Bunu en çarpıcı bir biçimde, AKP seçmenlerinin «*keşke elim kopsaydı da AKP'ye oy vermeseydim* » diyen ifadelerini içeren sayısız videolar anlatıyor !

Özetlemek gerekirse : 2015 yılında yapılan genel seçimleri AKP açıkça kaybetti, ama milyonlarca damgasız oy pusulasıyla seçim sandıklarını doldurarak «*zafer kazandı*». Bu durumda, başta CHP olmak üzere, muhalefetin hemen harekete geçip, kitleleri de seferber edip, sahtekarlıkları belgeleyerek AKP'nin hem iktidardan gitmesini, hem de sahtekarlıklarından dolayı cezalandırılmasını sağlaması gerekiyordu.

İş bununla da bitmedi. 2017 yılında, bir önceki Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, Muharrem İnce'nin aslında seçimleri kazanmasına rağmen, esrarengiz bir şekilde saatlerce ortadan kaybolmasının ardından, AKP'nin «zaferi» ilan edildi diye bir sürü iddialar bulunuyor. AKP iktidarının, Cumhuriyetin yasalarını hiç takmadığı konusunda sayısız örnekleri var : bir önceki İçişleri Bakanı Soylu'nun bazı binaların yargı kararı olmadan yasa dışı bir şekilde yıkılması konusunda «*birşey olmaz, yargı kararı sonradan alınır* » gibi açıklamalarda bulunması

durumun vahametini açıkça ortaya koyuyor.

En son çarpıcı örnek ise, Erdoğan'ın tek kişilik iktidar Anayasası'na bile aykırı bir şekilde, yasal olarak hakkı olmadığı halde aday olup, seçimleri kazanması, ve bu durum yasal olarak «kabul edilemez» olsa bile CHP'nin ve içinde bulunduğu Millet İttifakı'nın hiçbir ses çıkarmaması oldu.

Şimdi Millet İttifakı dağılmış görünüyor. Bundan sonra, özellikle gelecek Mart ayında yapılacak yerel seçimlerde Muhalefet ve CHP ne gibi siyaset izleyecek konusunda ortada görünen bir şey yok. Ama yaşanan son 14-28 Mayıs seçimlerinin deneyimden yola çıkarak da açıkça şu söylenebilir : işçi sınıfı ne CHP'den ne de eski müteffiklerinden kesinlikle bir şey beklememeli. Özellikle de son zam furyalarından sonra emekçiler ve yoksullar feci bir fakirleşmeye ve yoksulluğa sürükleniyor. Muhalefet güzel laflar söyleyip «*yarınlar güzel olacak*» masalları anlatmaya devam ediyor. Ölü gözünden göz yaşı beklemek boşunadır. İşçi sınıfı tüm bu oyunları bozacak, üretimden gelen gücünü kullanacak ve ürettiği zenginliklerin yağmalanmasını engelleyerek, onları kitlelerin refahı için kullanacak güce sahiptir.

(31.07.23)

Uluslararası Gündem

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) : Otomobil sektörü grevi

Birleşik Otomotiv İşçileri (United Auto Workers - UAW) sendikası, 15 Eylül tarihinden itibaren, ABD'nin General Motors, Ford ve güncel durumda Stellantis'in bir parçası olan Chrysler olmak üzere, üç büyük tarihi otomobil üreticisiyle bir bilek güreşine girişti, yani bir mücadele başlattı.

UAW ilk kez, bu « üç büyüğü » aynı anda etkileyen bir greve girişmiş oluyordu. Shawn Fain'in geçen ilkbaharda UAW'ın başkanı seçilmesinden bu yana sendika yönetimi 150 bin otomobil sendikası üyesini, 14 Eylül'de sona erecek olan 4 yıllık toplu iş sözleşmelerine yönelik müzakereleri desteklemek için harekete geçmeye hazırlayarak, kavgacı bir üslubu benimsedi.

Sendika, « Üç büyüklerin » Kuzey Amerika pazarında son 10 yılda gerçekleştirdikleri 250 milyar dolarlık kârı ve özellikle de 2008 krizinin ardından işçilerin yaptığı fedakarlıkları ön plana koyarak, üyeleri tarafından geniş çapta paylaşılan talepleri dile getirdi. Önceden öngörülebilir enflasyonla başa çıkmak, geçmiş enflasyonun % 20'sini yakalamak, ayrıca işten çıkarılıp daha sonra daha düşük ücretlerle yeniden işe alınan işçilerin uğradığı kayıpları telafi etmek için, gelecek dört yıl içinde ücretlerde % 46'lık bir artış yapılmasını talep ediyor. Sendika ayrıca, işverenlerin baskısıyla 2007 yılında terkedilen, enflasyonu denkleştirici tazminatın (COLA) yeniden uygulamaya konulmasını istiyor. Sonuç olarak, UAW, emekçilerin birliği adına, istisnai statü (statut dérogatoire) [Dérogation : sözleşmeye dayalı,

yasal veya idari bir kuralın uygulanmasına getirilen bir istisna anlamını içeriyor - ÇN -] birlikte çalıştığı iş arkadaşlarından çok daha az maaş ödenen, aynı emeklilik maaşı veya sağlık sigortasından yararlanamayan yeni işe alınan çalışanların ve geçici işçilerin bildiği, önceki sözleşmelerde kabul edilen « üçüncü taraf, üçüncü kişi » statüsü uygulamasına da son verilmesini istiyor.

UAW, bu son aylarda sendikaların en büyük şirketlere dayattıkları 1930'lu yıllardaki fabrika işgalleriyle birlikte yapılan grevleri hatırlatarak, bu talepleri kitlelere benimsetti ve yaydı. UAW'ın yöneticileri « *bir neslin mücadelesi* 'ne » vurgu yaparak yeniden işçi sınıfından bahsetmeye başladılar. Hiç kuşku yok ki, UAW'ın üyelerinin büyük çoğunluğu, sendikalarının taleplerine katılıyor, bu taleplerde kendilerini buluyorlar ve üretici patronlara diz çöktürmek ve taleplerini elde etmek için büyük bir grevin gerekli olduğunu biliyorlar. Diğer yandan, işverenler ve onların siyasi temsilcileri ise bu talepleri aşırı olarak nitelendiriyor ve grevin ekonomiyi tehlikeye düşüreceğini ileri sürüyor, iddia ediyorlardı. Bununla birlikte, yokedilen onbinlerce iş olanağının yeniden yaratılması söz konusu bile olmuyor, bu ise patronların üretilen her otomobilden daha fazla kâr elde etmesini sağlıyor ve biriken devasa kârları açıklıyor. İşçilerin sağlığını bozan aşırı yorucu çalışma saatlerinin ve üretim bantlarının hızının azaltılması da söz konusu olmuyor. Sendika yöneticileri sendika üyelerinin oylamasına

sunabilecekleri sözleşmeleri elde etmeden önce, grevci baskıyı giderek aşamalı bir biçimde arttırmak isterken, « üç büyük » ise şu an için, UAW'ın müzakere heyetine sadece kırıntılar teklif ettiler. Grev, sadece bu sözleşmelerin yenilediği anlarda yasal kabul ediliyor ve sendikanın grev fonu grevcilere kısmen tazminat öderken, ve şu an için sendika üyelerinin yalnızca küçük bir kısmı eyleme çağrıldı. UAW, grevi yalnızca « üç büyüğün » her birindeki sadece bir fabrikada, 13 bin grevistin her birini sadece haftada bir defa harekete geçiren dönüşümlü grev gözcüleriyle örgütlüyor. Shawn Fain'nin, Wall Street'teki mali hissedarları tarafından desteklenen, milyarlık zengin otomobil üreticilerinin karşısında konumunu güçlendirmek için uyguladığı taktikte, Fain, UAW'ın üyelerini, sendika yeni fabrikaların greve katılması çağrısında bulunduğunda, yanıt vermek üzere hazır olmaları gerektiği konusunda da uyardı.

UAW'ın yöneticileri, inisiyatifli ellerinde bulunan bu hareketi baştan sona kontrol ediyorlar. Sendika üyesi emekçilere bu grevin uygunluğu konusunda danışıldı ve emekçiler grevin uygulanışı tamamen onların kontrolünden çıkmış olsa bile, onu onayladılar. Hatta bu greve, kuşkusuz, UAW'ın saflarının ötesinde de sempatiyle bakılıyordu. Otomotiv sanayi işçileri, sendikalı olsun ya da olmasınlar bütün çalışma dünyasında müttetikler bulabilirler. (21.09.23 LO)

Libya : doğal afet fırtına, suçlu felaket

Daniel adı verilen fırtına, 10 Eylül Cumartesi günü Libya'nın kuzeydoğu kıyılarına ulaşarak, bir felakete, trajediye yol açtı. Sahil kenti Derna'yı koruyan iki baraj sulara dayanamayınca, su ve çamur tsunamisi meydana geldi. Bununla birlikte, ne kadar şiddetli olursa olsun, doğal bir felaketteki insan kaybı, bu felaketin doğal ölümcül sonucu olarak değerlendirilemez.

Birleşmiş Milletler İnsani İşlerin Koordinasyonu Ofisi, 16 Eylül Cumartesi günü Derna'da meydana gelen felaketteki ölü sayısının 11 bin 300, kayıp sayısının ise 10 bin olduğunu tahmin ediyor. 30 bine yakın kişi, yıkılan, harap olan sokaklardan kaçarken, suların kirlenmesi nedeniyle salgın hastalıklardan korkuluyor. Aslında gerçek ölü sayısı muhtemelen hiçbir zaman bilinemeyecek çünkü kimse Libya'daki nüfus sayımı konusunda ilgilenmiyor.

Öncelikle güney Balkanlar'ı kasıp kavuran, su baskınlarına ve onlarca ölüme neden olan Daniel Fırtınası, hiç kuşku yok ki küresel ısınmanın bir sonucu olarak ortaya çıktı. Böylesi olayların daha şiddetli ve daha da yıkıcı olacakları meteorologlar tarafından açıklandı ve bu durum onlar için pek de sürpriz değil. Ancak, özellikle de yoksul ülkelerde, halk kitlelerini korumak ve hatta onları uyarmak için hiçbir şey organize edilmiyor, yapılmıyor. Daha da kötüsü, felaketten önce 100 bin nüfuslu bir kasaba olan Derna'da, 1998

yılından bu yana çatlak oldukları bilinen iki barajın bakımı, 2012-2013 yıllarında verilen 2 milyar dolarlık fona rağmen sağlanamamıştı. 2022 yılında bir mühendis ve akademisyen, dayanamayıp yıkılma olasılıkları konusunda boşuna uyarıda bulunmuşlardı.

Aynı günlerde depremin vurduğu Fas'ta olduğu gibi ihmal, yolsuzluk, yoksulluk ve sefalet felaketin boyutunu açıklıyor. Ancak bu kusurlar, Birleşmiş Milletler'in himayesi ve NATO'nun kumandanlığı altında Batılı bir koalisyonun Arap Baharı bağlamında diktatör Kaddafi'nin devrilmesine katkıda bulunmak amacıyla Libya'yı bombalamasının ardından, yani 2011 yılından bu yana daha da kötüleşti. Aslında, Fransa ve Büyük Britanya'nın güçleri sayesinde getirdiklerini iddia ettikleri demokrasinin aksine, ülke ve devlet aygıtı parçalandı ve halk kitleleri savaşa ve milislerin diktatörlüğüne terk edildi. Bugün iki hükümet, ülkenin kontrolünü ellerinde bulundurmak için yarışıyorlar. Bu durum silahlı grupların ve çetelerin zenginleşmeye, refaha kavuşmaya devam etmelerini engellemiyor. Artık hiçbir yetkili kamu binalarının durumuyla ilgilenmiyor ve Avrupa Birliği'nden gelen para yardımları, sübvansiyonlar yalnızca resmi veya resmi olmayan silahlı çeteleri paralı askerlere ve Akdeniz'i geçmeye çalışan göçmenlere karşı gardiyanlara dönüştürmeye hizmet ediyor.

2011 yılından beri, emperyalist güçler, Türkiye'nin ve Arap dünyasının bütün bölgesel güçlerinin de yaptıkları gibi, kendilerini Libya'ya dayatmaya, müdahale etmeye devam ediyorlar. Bir aşireti diğerine karşı destekliyorlar ve petrol üretimi tam kapasiteyle yeniden başladığında bundan fayda sağlamayı umuyorlar.

Bu yüzden askeri kargoyla 21 tonluk tıbbi malzeme ve bir sahra hastanesi göndermiş olmaktan gurur duyan Fransız hükümeti, her koşulda sergiledikleri utanmazlık ve sinizmi gösteriyor. Çünkü herkes biliyor ki, Trablus'taki hükümeti tanımakla birlikte, el altından, selden, su baskınından etkilenen bölgenin güçlü adamı Mareşal Hafter liderliğindeki rakibini gizlice destekliyor ve ülkenin kronik iç savaş durumuna katkıda bulunuyor. Macron, 2011 yılında Fransız emperyalizminin hesabına bir askeri müdahaleyi destekleyen Sarkozy'nin izinden gidiyor.

2011 yılından bu yana Libya'ya akın eden, üzerine üşüşen ve genel kaosa katkıda bulunan büyük yırtıcı kuşlar ve akbabalar, şimdi de küçük sözde insani işler gerçekleştirecek taburlarını afet bölgesine gönderiyor. Ancak Libya halkını etkileyen, yıkıp geçen trajediden büyük ölçüde onlar sorumlu bulunuyor. (21.09.23 LO)

Göçmenler : Avrupalı yöneticiler ve aşırı sağ, aynı suçlu politikayı paylaşıyorlar

Avrupalı yöneticilerden « Maksimum alarm ! », « Acil durum ! », gibi ifadeler duyuluyor. Peki onları böyle paniğe kaptıran ne ? Ukrayna'daki savaş mı, uluslararası rekabetin şiddetlenmesi mi? Küresel ısınma mı? Yoksa her yerde yoksulluğu ve ekonomik kaosu daha da ağırlaştıran kötüleştirilen enflasyon mu?

Hayır! Avrupalı yöneticiler 11 bin göçmenin Lampedusa adasına varması üzerine korkup paniğe kapıldılar. Sadece gülünç değil, aynı zamanda aşağılık ve alçaklar. Eğer panik yapmak gerekirse, bunu tetikleyen yaklaşık 450 milyon nüfusu olan Avrupa Birliği'ne birkaç bin göçmenin gelmesi değil. Bu kadın ve erkekler emekçi olacaklar ve montaj bantlarında, şantiyelerde, restoran mutfaklarında, güvenlik veya temizlik hizmetlerinde bizim yanımızda yer alacaklar.

Ancak dehşet verici olan, bizi yönetenlerin sorumsuzluğu olarak ortaya çıkıyor. Dünyanın efendileri - yani en güçlü devletlerin şefleri ve finans, ticaret ve sanayi büyük burjuvazisi - toplumu düzgün bir şekilde yönetmekten aciz durumda bulunuyorlar.

Dünya üzerindeki sekiz milyar insanoğluna asgari hayati geçim olanaklarını sağlamaktan acizler. Halk kitleleri arasında barışı sağlamaktan acizler. Kuraklık, seller, su baskınları ve savaşlar, giderek dünyanın daha fazla bölgesini yaşanmaz hale getirdiğinden, var olanları korumaktan bile aciz durumdadır.

Onların sistemi sadece yağmalama, biriktirme ve anlamsız israflardan başka bir şey değil ve bir de bütün bunlara binbir şiddet ve zulüm ekleniyor. Ve sorun, kaderlerinden kaçmaya çalışan en yoksul insanlardan mı geliyor ?

Yönetici sınıflar, Akdeniz'in diğer kıyılarından gelen kadın ve erkeklerin akınıyla birlikte, kendi ürettikleri eşitsizliklerin ve

yoksulluğun pençesine düştüler. Ve henüz yolun başında bulunuyor, çünkü yerinden edilmiş insanların sayısı dünya çapında artmaya devam ediyor.

O halde, bir çoğu göçmen kökenli olan emekçilerin, göçmenler konusunda kendi öz politikalarının olması gerekiyor. Bu politikanın, bu geleceğin emekçilerini, sömürülenlerin kampına kabul etmeyi içermesi de gerekiyor. Onlar bunun bir parçasını oluşturuyor ve gelecekleri tüm işçilerin sömürüye karşı verdikleri mücadelelere katılmakta bulunuyor.

Avrupa'nın sınırları kapatma politikası suç oluşturuyor. Bunun en önemli, not etmeye değer sonucu, Akdeniz'i bir deniz mezarlığına dönüştürmüş olması oldu. Aşırı sağa ve onların sızır göçmen için sınırları tamamen kapatma vaadine gelince, bunlar adi, aşağılık ve alçakça bir sinemada oynuyorlar. İtalya'da aşırı sağcı Konsey Başkanı Meloni, göçmenlere karşı deniz ablukası sözü vererek seçildi. Le Pen'inkiyle aynı içeriğe sahip bir konuşmayla, ülkesinin sınırlarını kendisinin işgal edeceğini, kendisinin koruyacağını açıklıyordu. Lampedusa hala Tunus'a 170 kilometre uzaklıkta, ve küçük tekneler hala gizlice gelmeye devam ediyor,

Çünkü dünyada bu kadar çok acı, ızdırap olduğu sürece, erkekler ve kadınlar daha iyi bir yaşam umuduyla ölmeyi göze alacak durumda bulunuyorlar. Dünyanın bütün bu yöneticilerinde,

hayatta kalabilmek için sadece kasları ve beyinleri olan, en yoksullara karşı, derin bir nefretle karışık bir aşağılama, küçümseme tavrı bulunuyor. Kapitalistlerin yabancı işçilere gerçekten ihtiyacı var, ve bu durumun bütün Avrupa Birliği için doğru olmasına rağmen, politikacılar demagojilerini sürdürüyor, ve hem yeni gelen, hem de uzun süredir burada olan göçmenler olsun, onlara yaşamı giderek daha da zorlaştırıyor, çekilmez kılıyorlar.

Bu durum bugün, Gérald Darmanin'in (Fransa İçişleri ve Denizaşırı Ülkeler Bakanı) hazırladığı göçmenlik yasasında da görülüyor. Darmanin işverenlerin göçmen işçilere ihtiyacı olduğunu kabul etmek zorunda. Ve kaç hastane fiilen yabancı sağlık çalışanları olmadan çalışabilir? Aynı biçimde kaç restoran ve otel göçmen işçiler olmadan var olabilir? Ve resmi belgeleri, oturma kartları olmayan kağıtsız işçiler olmasaydı 2024 Olimpiyat Oyunları nerede olurdu? Fakat Darmanin aynı zamanda Le Pen'den daha fazla göçmen karşıtı görünmek istiyor. Resmi kağıtları olmayan emekçileri, oturma kartlarını vererek legal duruma getirmeyi, durumlarını düzenlemeyi reddediyor. Ayrıca aşırı sağın severek kullandığı sloganları tekrarlayarak, göçmenlerin yaşamlarını çekilmez kılmaya devam ediyor, devam da edecek..

Egemen yönetici sınıfı, toplumu doğru, düzgün bir biçimde yönetme yeteneğine sahip değil, bu konuda aciz, ancak bizi bölme sanatında oldukça usta. Bölünme tuzağına düşmeyelim! Bizden daha yoksul olan diğer işçilerle karşı karşıya getirilmemize izin vermeyelim! Giderek barbarlaşan bu dünya düzenine ve ona egemen olan kapitalist sınıfa karşı, hepimiz barikatın aynı tarafındayız. Herbirimiz bunun bilincinde olmalıyız. (21.09.23 LO)

Sınıf Mücadelesi'nin Sözü

Söz 2 Yapay zeka: insan zekasının yerini mi alıyor yoksa onu özgürleştiriyor mu?

Beynimizdeki belirli mekanizmaları yeniden üretebilmemiz, insan zekasının gücünün bir başka kanıtı. Kendi kendisinin bilincinde olan beynimiz, kendi öz işleyişinin nasıl olduğunu anlamaya ve onları yeniden üretmeye çalışıyor. Ancak bugün, bu teknik başarılar beynin olanaklarına olan güveni arttırmak yerine korkuyu körüklüyor. Çünkü insanlığın doğa üzerinde elde ettiği eşi benzeri görülmemiş hakimiyete rağmen, kendi sosyal organizasyonu üzerinde hala bilinçli bir kontrolü bulunmuyor. Yüzlerce araştırmacı ve dijital dünyanın kapitalistleri tarafından imzalanarak, 29 Mart'ta *Le Monde* da (*Dünya*, Fransa'nın günlük gazetelerinden biri) dahil olmak üzere yayınlanması için çok sayıda medya organına gönderilen açık mektupta «*Yapay zeka sistemleri artık insanoğlu ile rekabet edebilir*» ifadesini ileri sürülüyor. Bu mektubu imzalayanlar, mektubu, hükümetleri yapay zeka araştırma programlarına altı aylık bir mühlet uygulamaya çağırarak sonuçlandırıyorlar ; çünkü «*bizi modası geçmiş hale getirecek ve yerimizi alacak insan olmayan zihinler geliştirmenin*» eşliğinde olacağız ve böylece «*medeniyetimizin geleceği üzerindeki kontrolümüzü kaybetme*» riskiyle karşı karşıya kalacağız. Bu tür kararların «*seçilmemiş yöneticilere*» bırakılmaması gerektiği konusunda da ısrar ediyorlar.

Mektubun ana imzacısı olan Elon Musk gibi bir kapitalist açısından bu demokratik kaygıların, zor kazanılmış ekonomik çıkarları gizlemek için bir bahane olduğu açık olarak

ortaya çıkıyor. Bu yıl 26 Mart'ta Goldman Sachs, dünya çapında 300 milyon işin makine öğrenimi algoritmaları kullanılarak, otomatikleştirilebileceğini tahmin ettiği «*Yapay Zekanın Ekonomik Büyüme Üzerindeki Potansiyel Önemli Etkileri*» başlıklı bir çalışma yayınladı. Bu rakamlara ihtiyatla yaklaşmak gerekiyor ancak kesin olan şu ki en büyük dijital şirketler (Gafam'lar) milyarlarca dolarlık bu pazardan aslan payını kapmak için şimdiden yarışa girmiş durumda. ChatGPT ile Microsoft bir adım önde başladı. Google ve Facebook da kendi yazılımları olan Bard ve LLaMA'yı hızla takip etti. Musk tekneyi kaçırdı ve hiç şüphesiz altı aylık bir sürenin ona diğerlerine yetişmeyi sağlayacağını umuyor.

Bu yazılımın gerçekten neler yapabileceğini bilmeden önce bile, kapitalistler ve dünya liderleri bundan kimin faydalanacağı konusunda kavga ediyor. Bir kitabın ya da bilgisayarda oluşturulmuş bir görüntünün telif hakkını kim alacak ? Yasaları çiğneyen içerik için kim para cezasına çarptırılacak ? İçerik yasaları ihlal ederse cezayı kim ödemek zorunda kalacak ? Tekel kurmayı başaran herkesin kendi koşullarını dayatmak için güçlü bir konumda olacağını herkes bilir. Çin hükümeti, Çinli bir şirket tarafından geliştirilen rakip bir versiyon olan Ernie Bot lehine ChatGPT'yi yasakladı. Bilgi ışık hızında dolaşabilir, ancak diğer tüm alanlarda olduğu gibi dijital sektörde de kapitalist rekabet, sınırları ve korumacılığı ile kuralları belirliyor. Bu ekonomik

savaşta, uygarlığın geleceğine ilişkin felsefi düşünceler sadece tröstlerin ve onların hizmetindeki devletlerin kararları için bir perde görevi görüyor.

Hala kapitalistlerin hizmetinde olan bir "çerçeve"

Bu sözde akıllı algoritmalar hem kapitalistler hem de hükümetler tarafından stratejik bir sektör olarak görüldüğü için mücadele daha da şiddetli. İster ticari stratejilerini uyarlamak için pazardaki değişiklikleri öngörmek olsun, ister Samsung'un 2013'ten bu yana Kore sınırında konuşlandırıldığı ve 3 km'den daha uzaktaki bir hedefi otomatik olarak tespit edip vurabilen robot askerler gibi en modern 'akıllı' silahlara sahip olmak olsun, gelecekte sektör üzerinde hakimiyet kurmayı başaran tröstlere bağımlı olacaklarını öngörüyorlar. Dijital devler bunu çok daha iyi biliyorlar çünkü yirmi yıl önce tam da bunu yaptılar : Google internete hükmederek sadece birkaç yıl içinde dünyanın en büyük şirketlerinden biri haline geldi ve piyasa değeri ExxonMobil gibi bir petrol tröstünün ya da Goldman Sachs gibi bir yatırım bankasınınkini çok aştı.

Bu çatışmanın kilit noktalarından biri, bu programları yürütmek için kullanılan veriler, yani bilgisayar sunucularında depolanan tüm metinler, görüntüler ve videolar sorunudur. Bu veriler devasa ve hızla genişleyen bir pazarı temsil ediyor : elektronik cihaz kullanıcıları, 2020 yılına kadar, 64 milyar sabit diske

eşdeğer 64 zettabayt üretmiş olacak. O dönemde Donald Trump'ın eski Ticaret Bakanı Wilbur Ross, Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri arasında değiş tokuş edilen verilerin değerini 7 trilyon 100 milyar dolar olarak tahmin etmişti. Bu verileri kimin ve hangi koşullar altında kullanabileceği konusunda kıyasıya bir rekabet yaşanıyor. 2015 yılında, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri arasındaki veri transferlerini düzenleyen Güvenli Liman anlaşması, «*Bu antlaşmanın Avrupa vatandaşlarının mahremiyetini yeterince korumadığını*» düşünen Avrupa Adalet Divanı tarafından iptal edildi. Onun yerini alan Gizlilik Kalkanı da aynı gerekçeyle 2020 yılında iptal oldu.

Stratejilerini pazardaki gelişmelere uyarlamak için Gafam algoritmaları tarafından yapılan tahminlerden yararlanmak isteyen Avrupalı şirketler, yalnızca kârlarından Gafam'a pay vermekle kalmıyor, aynı zamanda müşterileri, ürünleri ve üretim süreçleri hakkında bilgi göndermek zorunda kalıyorlar. Bu bilgilerin rakiplerinin eline geçmesinden korkuyorlar. Benzer şekilde, Avrupa hükümetleri de ABD hükümeti tarafından ele geçirilebilecek gizli ve stratejik verileri onlara emanet etmek istemiyorlar. Üst düzey Avrupalı yetkililerin «*mahremiyetin savunulması*» konusundaki genel beyanlarının ardında, Avrupalı kapitalistlerin özel çıkarlarının, Amerikan şirketlerinin dijital pazardaki tekeline karşı savunulması yatıyor.

Bu yeni teknolojilerin kullanımı için bir çerçeve talep edenler, bu kontrolü dayatmak için Devletlere ve özellikle de aralarında en güçlü olanlara güveniyorlar. Eliezer Yudkowsky (MIRI Yapay Zeka Araştırma

Enstitüsü'nün Direktörü) 29 Mart'ta *Time Magazin Dergisi*'ne verdiği bir röportajda altı aylık bir mühleti yetersiz bulduğunu, çünkü gerekli olanın dünya çapında tam bir yasaklama olduğunu söyledi. Böyle bir yasağı uygulamak için askeri müdahaleden çekinilmemesi gerektiğini de ekledi : «*Eğer İstihbarat Servisi, sözleşmeler dışındaki bir ülkenin bir GPU kümesi [makine öğrenimi programlarını eğitmek için kullanılan bilgisayar ekipmanı] inşa ettiğini gösteriyorsa, mühletin ihlalinden ziyade, uluslar arasında silahlı bir çatışmadan korkun; yasadışı bir veri merkezini bombalanarak yok edilmedine hazır olun.*» Böylesi bir politikayla, ölümcül bir tehlikeyi temsil eden yapay zeka değildir !

Bu, yapay zeka üzerine uluslararası bir anlaşmanın neye benzeyeceğini gösteriyor. benzeri anlaşmalar, atom silahlarının yayılmasına karşı zaten mevcut. Bunlar, pratikte, en acımasız yöntemler de dahil olmak üzere, büyük güçlerin bu silahlar üzerinde tekel sahibi olmalarını sağlamaya hizmet ediyorlar. Örneğin : İki Japon şehrine karşı atom bombasının kullanılması, tek devlet olan ABD tarafından desteklenen İsrail'in kısa bir süre önce İran'daki bir nükleer merkezi bombalaması, atom silahlarının yayılmasını önleme adına yapılmıştır. ABD, 2003 yılında bakteriyolojik ve kimyasal silahlara karşı mücadele adına Irak'ı işgal edip yerle bir etti. Kapitalizm çerçevesinde, «*yapay zekanın denetimi*» sadece büyük emperyalist güçler tarafından, kendi ulusal kapitalistlerinin çıkarlarına göre dayatılan yasalarla olabilir.

Toplumsal örgütlenmemizi bilinçli olarak kontrol etmek : hala yürütülmesi gereken bir savaş

En büyük bilimsel keşiflerin insanlığın büyük çoğunluğunun çıkarlarına ters düşeceği yönündeki sürekli tehdit, toplumun artık piyasa yasalarının ve kâr için rekabetin dar çerçevesi içinde ilerleyemeyeceği gerçeğinin bir belirtisi olarak ortaya çıkıyor. Öğrenme algoritmaları, ekonominin nasıl işleyeceğini planlamak için kullanıldıkları takdirde, milyonlarca saatlik insan emeğinden tasarruf sağlayarak ileriye doğru muazzam bir adım atılabilir. Bunlar ayrıca stok yönetimi, idare ve muhasebe alanlarında, tekrarlanan görevlerin bilgisayar ortamında gerçekleştirilmesi olanağını sunuyorlar. Geçmişte ölçülen bilgilere dayanarak, üretim döngülerine, mevsimlere vb. uyum sağlayarak gelecekteki ihtiyaçlar tahmin edilebiliyor. Sensörlerle yani algılayıcılarla donatılmış fabrikalar mevcut, üretim süreci boyunca ölçülen veriler bilgisayar sunucularında merkezileştiriliyor ve algoritmalar tüm fabrikaları, hatta tüm üretim hatlarını çalıştırmak için kullanılabilir. Ancak tüm bunlar yalnızca özel mülkiyetin deli gömleğini kırarak ve zincirin her aşamasında bilgiyi merkezileştirerek başarılabilecek. Bu da insanlığın kendi sosyal organizasyonunu bilinçli bir şekilde kontrol altına almasını gerektiriyor.

Çürüyen kapitalizm insanlığın ekonomik ve maddi gelişimine bir deli gömleği giydirmekle kalmıyor, aynı zamanda entelektüel gelişimine de at gözlüğü takıyor. Akademik çevreler de dahil olmak üzere, bilimsel anlayışın yerini istatistiksel öğrenimin aldığı hale geliyor. Araştırmacı ve Macron'un eski Yüksek Öğrenim ve Araştırma Bakanı Frédérique Vidal, 2017 yılında INRIA'da (INRIA - Institut national de recherche en sciences et

technologies du numérique - Fransız Ulusal Dijital Bilim ve Teknoloji Araştırma Enstitüsü) yaptığı bir konuşmada şunları söyledi : « *Bilim, [...] gerçekliği a priori (önsel, önenen) tanımlayan bir modele ihtiyaç duymadan, verilerin analizine ve yoğun kullanımına dayanan bilimsel keşfin 'dördüncü paradigmasının' sadece son on yılda uygulanmasıyla epistemolojik (Bilimlerin temelleri, yapısı ve gelişimi üzerine felsefi çalışma) bir devrim yaşıyor.*» Ancak verilerin analizi sadece dünyanın bir tanımını üretebilir, Oysa bir model, onun üzerinde harekete geçilebilecek neden ve sonuçları tanımlar. Örneğin Kepler, astronom (gökbilimci) Tycho Brahe tarafından toplanan verileri kullanarak, yıldızların yörüngelerini tanımlayan yasaları önerebildi. Newton tarafından icat edilen model, bugün uçakları uçurmak ve uyduları yörüngeye oturtmak için kullanılan, yalnızca gezegenler için değil tüm cisimler için geçerli bir yerçekimi kuvvetini hayal etmeyi mümkün kıldı. Dolayısıyla bu ikisini aynı seviyeye koymak, bizi çevreleyen dünyaya etki edecek kaldıraçlar bulmaktan vazgeçmek anlamına gelen muhafazakâr, gerici bir bakış açısıdır.

Bu perspektif eksikliği krizdeki bir toplumun karakteristik özelliği olarak ortaya çıkıyor. Çökmekte olan burjuvazi kendi mirasının üzerine tükürüyor. Burjuvazi, devrimci olduğu ve soyluların gücüne karşı savaştığı 17. ve 18. yüzyıllarda Newton, Diderot ve Voltaire gibi düşünürleri üretti. Bu düşünürler geleceğe bakmaya, bilimsel ve sosyal sorunları araştırmaya ve onlara köklerinden saldırmaya çalıştılar. Yeni bir yol açmak ve kendi tarzlarında bilinmeyene doğru bir sıçrama yapmak için zamanlarının toplumuyla yüzleşme cüretini gösterdiler. 1600 yılında

Kilise, Giordano Bruno'yu kazığa oturtacak kadar ileri gitti, çünkü Bruno, gerçeğin kutsal metinlerde olmadığını, gerçek dünyanın incelenmesi, araştırılması gerektiğini savunuyordu. Aydınlanma filozofu d'Alembert, 1751 yılında yayınlanan Encyclopédie'nin girişinde şu iddialı programı ortaya koyuyor : « *Evren, onu tek bir bakış açısıyla kucaklamayı bilenler için, tabiri caizse, tek bir gerçek ve büyük bir hakikat olacaktır.*» Zamanın gözlem araçlarının teknik sınırlılıkları nedeniyle doğanın işleyişine dair anlayışlarındaki boşluklara rağmen, insan zekasının, elden tutacak bir Tanrı olmadan dünyayı anlayabileceğini iddia etmeye cesaret ettiler. Ve en tutarlıları, bir kral olmadan da toplumun organize edebileceği sonucuna vardı.

Bu entelektüel cürete ancak topluma sunacağı geleceğe güvenen bir sosyal sınıf erişebilir ki, burjuvazi için bir yüzyıldan uzun bir süredir durum böyle değil. Burjuvazinin entelektüel evrimi, insan düşünce tarihinde, cehaletin karanlıklarından aklın aydınlanmasına doğru yavaş ve kademeli bir gelişim olmadığını gösteriyor. Toplumsal çalkantıları ve sınıf mücadelesini yansıtıyor. Bu evrim, erkekler ve kadınlar tarafından yürütülen mücadelelerin meyvesi olarak ortaya çıkıyor. Marks 1845'te şöyle demişti : « *Filozoflar dünyayı sadece farklı şekillerde yorumlamışlardır, önemli olan onu dönüştürmektir.*» Bu mücadeleler dahi bireylerin, yüzyılda bir toplumu bir adım ileri götüren büyük kadın ve erkeklerin ürünü değil. Bu en büyük entelektüeller fikirlerini yoktan var etmiyorlar, onları toplumsal ilişkilerin gerçekliğinde buluyor, toplumu parçalayan karşıt sınıfların çıkarlarında arıyor, zamanlarını sarsan soruların yanıtlarını bulma yeteneklerini kullanıyorlar. Marx'ın dehasını,

kapitalist toplumun saplandığı ölümcül çelişkileri çözebilecek tek toplumsal sınıftan, savunacak özel mülkiyeti olmadığı için işçi sınıfı olduğunu görmesi ortaya koyuyor.

Ancak bu komünist zeminde durarak, insanlığın kaderini bilinçli bir şekilde kendi ellerine aldığı ve kapitalistler arasındaki rekabet zincirlerini kırarak fabrikalarını, bankalarını ve bilgisayar sunucularını kolektifleştirip herkesin ihtiyaçlarının hizmetine sunduğu bir geleceği güvenle tasavvur edebiliriz. Sadece isim anlamında akıllı olan bu algoritmaların, mevcut müthiş üretici güçlerle birleştiği bir gelecek, insan beyninin kendisini üretici çalışmanın zihin uyuşturan rutininden kurtarmasını ve gerçekten akıllı faaliyetlere yoğunlaşmasını sağlayacak. Sömürülen kitleleri, ellerinden gelenin en iyisini günlük hayatta kalmaya adama zorunluluğundan kurtararak, kendilerini geliştirmelerine, bugün küçük bir azınlığın ayrıcalığı olan boş zaman etkinliklerinden, bilimlerden ve sanatlardan zevk almalarını, yararlanmalarını sağlayacak. Bu entelektüel gelişimin yaygınlaştırılmasıyla, toplumsal ilişkilerin maddi ve manevi sefalet hapisanesinden kurtarılmalısıyla, insanlık nihayet tam potansiyelini ortaya çıkarabilecek : o zaman kaç tane Arşimet, Mozart ve Marie Curie keşfedeceğiz ? Troçki'nin sözleriyle : « *Sosyalizm, gereklilik, zorunluluk saltanatından, özgürlük saltanatına sıçrama anlamına gelecek, aynı zamanda bu anlamda da, günümüzün çelişkileriyle dolu uyumsuz insanı, daha mutlu bir insan ırkının yolunun açılmasını kolaylaştıracak, bunu sağlayacak.*»

(09.05.23, LDC 232)

Güncel... Güncel... Güncel...

Rusya : «patlayıcı» bir uyarı

Prigojin ve onun Wagner içinde örgütlenen 20 bin paralı askerinin başarısız isyanından iki ay sonra, o ve yardımcıları, kendilerini taşıyan uçakta meydana gelen bir patlamayla öldürüldü. Bu, Kremlin'in, hükümet içinde ve çevresinde kendisine meydan okumak isteyebilecek herkese, bunun da ötesinde hoşnutsuzluğunu göstermek için her geçen gün daha fazla nedeni olan tüm halka yönelik, kanlı bir göz dağı vermesi, uyarısıydı.

Bu saldırının ayrıntıları karanlıkta kalsa da, nedenleri açıkça görülüyor. Putin, özellikle Suriye, Afrika ve Ukrayna'da Wagner milisleriyle kendisine yıllarca çok iyi hizmet etmiş olan, kana susamış mafyayı hayatta bırakamazdı. Ancak terfi ettirdiği gangster, Kremlin'in başındaki kişinin ifadesiyle, « *sırtına bir bıçak saplamıştı* ».

Prigojin, Ukrayna'daki « özel operasyonu » sabote ettikleri için sadece Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı'nı hedef aldığını boşuna söyleye dursun, onun Moskova'ya yürüyüşü, Putin ve onun iktidarına meydan okuyodu.

Ve bu olay, Putin'in iktidarının temel direkleri olan « *güç yapıları* » (ordu, polis, istihbarat servisleri, vb. gibi yapılanmalar) içindeki klan mücadelelerini açığa çıkardı.

İsyan kısa ömürlü oldu. Ancak bu yaz, üst düzey askeri hiyerarşideki bir dizi görevden alma, Prigojin'in aktif destek almamasına rağmen, bazı üst düzey subayların onun eleştirilerini paylaştığını gösterdi. Putin, otoritesine ve iktidardaki iş

bürokrasisinin başı olarak meşruiyetine yönelik meydan okumayı kristalize eden, somutlaştıran birini hayatta bırakamazdı.

Putin'in sözcüsü bu « *trajik uçak kazasının* » kendisine atfettiği « *mutlak yalanı* » kınadı. Sanki Putin'in Kremlin'deki koltuğuna oturduğu 1999 yılının sonundan beri, yoluna çıkanlar, ona karşı gelenler arasında uzun bir şiddetle ölüm listesi yokmuş gibi ! Ukrayna'daki savaştan bu yana, görünüşe göre savaşı eleştirdikleri için on beş kadar oligark şüpheli bir şekilde öldü.

Putin şimdi sadece televizyonda değil, ülkenin her yerinde boy göstererek, hala yönetimin kendisinde olduğunu iddia ediyor. Ancak hiçbir zaman çok ihtiyatlı olunamayacağı için, sadece Wagner'in değil, tüm paramiliter güçlerin hükümete sadakat ve bağlılık yemini etmelerini ve düzenli ordudaki askerler gibi « *komutanların ve üstlerin emirlerine kesinlikle uymalarını* » talep etti.

Bu garantinin ne kadar değerli olduğunu zaman gösterecek. Her halükarda, Orenburg'da olduğu gibi, son zamanlarda askerler artık maaş alamadıkları için protesto gösterileri düzenliyorlar. Hatta OMON'lar da (tüm polis memurları gibi otomatik olarak seferber edilebilen CRS) maaşlarını alamamaktan şikayet ediyorlar.

Ortalıkta 400 bin kişilik yeni bir seferberliğin eli kulağında olduğu söylentileri dolaşırken, bu Genelkurmay Başkanlığı'nın hiç de işine gelmiyor. Ordu, Prigojin'in yaptığı gibi gözaltı merkezlerini

taramak ve eski Sovyet Cumhuriyetleri'nden Rus vatandaşlığı almış işçileri seferber etmek için tam yetkiye sahip.

Ancak bu yeterli olmayacak. Otomobil endüstrisinin büyük kenti Togliatti'de bu « gönüllülerden » 2 bin kişinin bulunması planlanıyordu. Cepheye gönderilmeden önce iyi bir maaş ve üç aylık eğitim vaat edilmesine rağmen sadece 250 kişiye görev verildi !

Savaş Rusya'da, Ukrayna'da da olduğu gibi, hiç kazanç sağlamadı ya da artık sağlamayacak. Birincisi, savaşın etkileri, sürekli artan yaralı ve ölü sayısına ek olarak, halk için daha da kötüleşiyor.

Orada burada, aylardır ödenmeyen maaşlar için grevler patlak veriyor ve Ağustos ortasında Dağıstan'da olduğu gibi elektrik kesintilerine karşı gösteriler düzenleniyor. Sermaye kaçışı döviz gelirlerini aştığı için enflasyon her yerde isyan ettiriyor.

Merkez Bankası, Ocak ayından bu yana % 25'e yaklaşan rubledeki değer kaybını durdurmak amacıyla 15 Ağustos'ta temel faiz oranını % 12,5'e yükseltti. Fiyatlar yükseliyor. Rusya İstatistik Enstitüsü, 2022 yılında genç ailelerin gıda tüketiminin hacim olarak % 8 ile % 22 arasında düştüğünü, ancak maliyet açısından % 5,4 artarak bütçelerinin % 29,3'ünü temsil ettiğini bildirdi.

Tüm bunlar, çalışan nüfusun, kendisine baskı, şiddet uygulayan, ezen ve sömüren rejimden hesap sorma nedenlerini arttırıyor. (30.08.23 LO)

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 2 TL / 50 p - 1 Euro
İnternet Adresi: <http://www.union-communiste.org> – <http://www.sinifmucadelesi.net>
E-mail: contact@union-communiste.org

Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 12 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 20 TL/ 5 Pound.